

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20.09.2013
Sayı : 1136

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25 Aralık 1935 tarih ve 2884 sayılı “Tunceli Kanunu” ile ‘Dersim’ olan ilimizin adı ‘Tunceli’ olarak değiştirilmiştir.

2884 sayılı kanunun 1947’de yürürlükten kaldırılmıştır. “Dersim” adının “Tunceli” olarak değiştirilen ilimize tekrar verilmesine ilişkin Kanun Teklifim ve Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

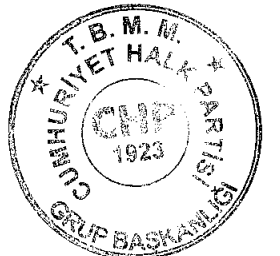
Gereğini saygılarımla arz ederim. 08.04.2013

Hüseyin AYGÜN
CHP Tunceli Milletvekili

Sezgin
Kamer Genç
CHP Tunceli Milletvekili

Dr. M. Sezgin MANRIKULLU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	14/5/2013			
Tarih:	01 Ekim 2013	E. No: 2/1768		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

27 April 2019

20 L
245252

GENEL GEREKÇE

Osmanlı ve Cumhuriyet tarihi boyunca çok sayıda şehir, kaza, köy ve bölge adı değiştirilmiştir; kimi zaman Osmanlı yöneticilerinin adları verilmiş, kimi zaman ise 'Türkçe' adlar verilmiştir.

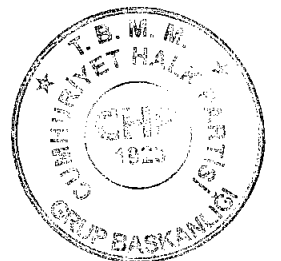
Sözgelimi Osmanlı Devleti döneminde, Dersim'in Kızılkilise kazasının adı 1 Mart 1911 tarihinde Dersim Mutasarrıfı'nın teklifi ve Harput Valisi Mehmet Ali'nin Dahiliye Nezareti Celilesi'ne bildirmesiyle değiştirilmiş ve 'Padişah'ın torunu Nazım Efendi'nin adıyla anılması' düşüncesiyle Nazımiye yapılmıştır. 102 yıldan beri Dersim Kızılkilise 'Nazımiye' olmuştur. Bu Dersim'in Alevi kültürünü ortadan kaldırmayı hedefleyen bir politikadır.

1935 Aralık ayında çıkan 2884 sayılı Tunceli Kanunu ise bölgenin yüzlerce yıllık otantik adı olan Dersim adını bir gecede 'Tunçeli' yapmıştır. Tunçeli aynı zamanda 1937-38 Askeri Harekâtı'nın bir adıdır. Dolayısıyla bölge halkında çağrıştırdığı hatıralar son derece negatiftir.

Dersim, bölgesindeki halkın ağırlıkla konuştuğu dil olan Kırmancça'da (Zazaca) 'Duvarlı' anlamına gelmektedir. Bölgenin konuştuğu başka bir dil olan Kırdışça'da (Kürtçe) ise 'Gümüş Kapı' anlamına geldiği rivayet olunmaktadır. Her iki ad bölgenin coğrafyasına uygundur. Zira Dersim adeta kale görünümünde bir yerdir. Etrafındaki ahaliyle ilişkilerini belirleyen sıradağlar silsilesi ile kendine özgü bir alan oluşturur. Bu ad Kırmancça olarak 'Gola Dêsim' kavramına da uygundur. Bu kavram 'Dersim Gölü' veya 'Dersim Deseni' olarak anlaşılır. Bu nedenle bölgenin adı olan Dersim tarihsel, sosyal, kültürel ve coğrafi yapısına da uygun bir addir. Tunçeli ise 1930'lu yıllardaki dünya ve Türkiye ideolojik ikliminin bir ürünüdür. Bu ad artık tarihe havale edilmelidir.

Tarihsel olarak Dersim adı sadece bugünkü Tunceli değildir. Etrafındaki illerin bazı bölümlerini içine alan geniş bir coğrafyadır.

Bugünkü Tunceli ilinin adının halkın da isteğine uygun olarak Dersim olarak düzeltilmesi halkta bir rahatlama yaratacaktır. Değiştirilmiş yer adlarının iadesine Tunceli'de ilin adı ile başlayarak değiştirilen kaza, nahiye, belde, köy, mezra, dağ, tepe vb. tüm adların otantik eski hallerini iade ederek toplumsal barışın tesisi sağlanacaktır. Tunceli'yi Dersim olarak değiştirerek diğer idari birimlerin de otantik adlarını iade etme sürecinin başlamasını umuyoruz. 08.04.2013

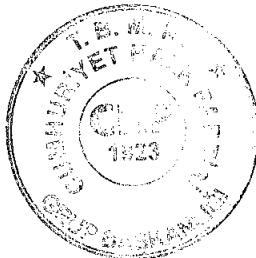

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 25 Aralık 1935 tarih ve 2884 sayılı kanun ile ‘Dersim’ olan ilimizin adı özel ‘‘Tunceli Kanunu’’ ıkarılarak ‘Tunceli’ olarak değiştirilmiştir. Bu kanun, ‘‘Tunceli’’ olarak değiştirilen ilimize tekrar ‘‘Dersim’’ adının verilmesini amaçlamaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

TUNCELİ İLİNİN ADININ DERSİM OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİNE

DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- ‘Tunceli’ olan ilin adı ‘Dersim’ olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

